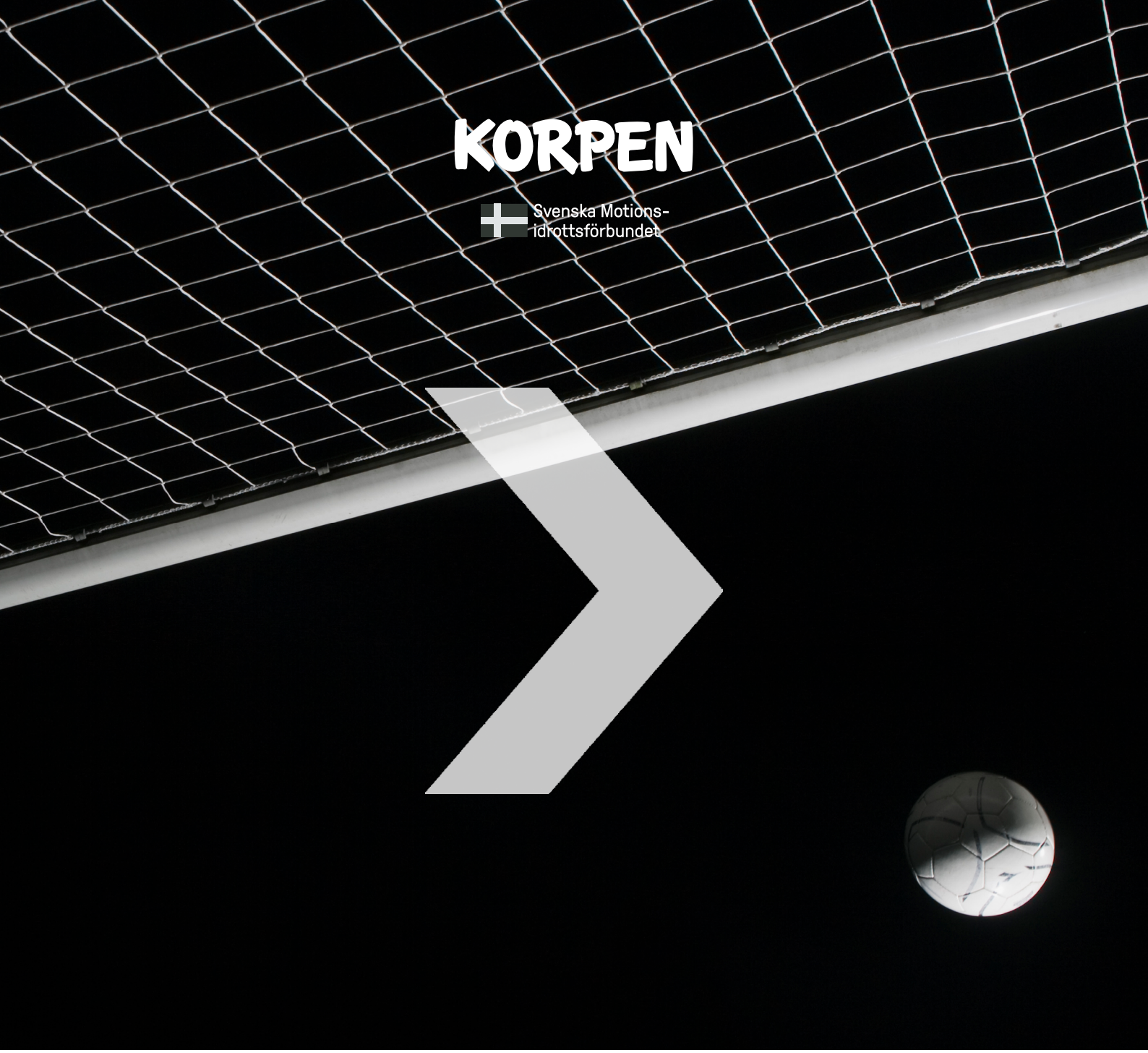

Brott, kränkning eller oskönt beteende?

Detta kan du göra

I Korpens verksamhet ska alla känna sig trygga och välkomna.

Det betyder att mobbning och diskriminering inte får förekomma inom Korpen.

Men vad är vad? Och vad kan du göra om du eller någon du känner är utsatt?

Innehåll

Mobbning	**5**
Sexuella övergrepp	**6**
Våld	**8**
Rasism	**9**
Homofobi/ bifobi/ transfobi	**10**
Kontaktuppgifter	**11**

Mobbning

Mobbning innebär att någon blir taskigt behandlad av samma person eller personer flera gånger.

Exempel på taskigt beteende:

- Att sprida rykten om någon på nätet
- Att skriva i sociala medier att någon är ful eller klär sig illa
- Att prata illa om eller kalla varandra fula saker
- Att frysa ut/osynliggöra någon
- Att skämta på någon annans bekostnad eller förlöjliga någon

Den som mobbar kan ibland skylla ifrån sig och säga att hen bara skojade och att det är sådant som andra får tåla. Men det är mobbning om någon mår dåligt av det, och om det händer flera gånger, även om den som mobbar inte tycker det.

Exemplen ovan är inte brottsliga enligt svensk lagstiftning, men det är beteenden som strider mot Svensk idrotts och Korpens värdegrund. Rapportera därför gärna det inträffade till din förening eller annan organisation så att du kan få hjälp att sätta stopp för mobbningen. Se sista sidan för kontaktuppgifter.

Brottsligt agerande

Det finns mobbning som är brottsligt. Exempel på det är:

- Att slå någon
- Att hota någon
- Att få någon under 15 år att göra sexuella saker på nätet
- Att sprida kränkande bilder på någon annan
- Att fota eller filma någon som till exempel är på toaletten, i duschen eller i omklädningsrummet, utan personens tillåtelse
- Att diskriminera någon, det vill säga att behandla någon illa på grund av exempelvis personens kön eller religion

Brott ska polisanmälas.

» Kom i håg, det är aldrig ditt fel om du blir usatt för mobbning!

Sexuella övergrepp

Att göra något sexuellt med någon som inte vill det är olagligt. Alla sexuella övergrepp är inte brottsliga enligt lagen, men de är aldrig okej.

Gråzoner

Sexuella gråzoner kallas situationer och relationer som inte är olagliga, men som ändå kan skapa en olustkänsla eller vara potentiellt riskfyllda. Det kan till exempel handla om en sexuell relation mellan en ledare och en utövare (där båda är över 15 år). Det kan också handla om sexuella anspelningar i skämt eller i komplimanger.

En annan gråzon är när en ledare är ett stort socialt stöd för en utövare. I de flesta fall är det något positivt, men det kan också vara ett sätt för en förövare att skapa tillit i syfte att sexuellt utnyttja någon (grooming, se nedan under rubriken sexualbrott). Många fall av sexuella övergrepp inom idrotten har gått till på det sättet. Genom att ständigt prata med varandra i föreningen om frågor som rör värdegrund och det sociala samspelet, kan man lättare navigera i de sexuella gråzonerna. Om det är något som inte känns okej, berätta det för någon du känner förtroende för.Tillsammans kan ni komma fram till om det är något du skulle behöva informera föreningen eller förbundet om, eller om det räcker att prata med den som skapar obehaget.

Sexuella kränkningar

Exempel på sexuella kränkningar:

- Någon ger dig obehagliga blickar, visslingar eller kommentarer som handlar om sex
- Någon sprider rykten om dig som handlar om sex eller din kropp

- Någon tar på dig på ett sätt som du tycker är obehagligt.
- Någon kallar dig för något som anspelar på sex, och som är kränkande för dig
- Någon skickar oönskade meddelanden, bilder eller filmer som anspelar på sex till dig via till exempel sociala medier, mejl, chatt eller sms
- Någon ger dig oönskade sexuella förslag när ni träffas, via sociala medier eller på annat sätt

Det viktigaste kännetecknet för trakasserier är att de är oönskade av den som utsätts för dem. Och det är den utsattes upplevelse som är det väsentliga, inte vilket uppsåt som den som utsatt någon har.

Sexuella trakasserier kan ibland vara ett juridiskt brott som kallas för sexuellt ofredande. Sexuellt ofredande är när någon till exempel skickar bilder med sexuellt innehåll, kommer med oönskade sexuella förslag, blottar sig, tafsar eller på annat sätt kränker din personliga sexuella integritet. Vid sexuellt ofredande gäller sexualbrottslagstiftningen och du kan anmäla trakasserierna till polisen. Du kan alltid ringa och rådgöra med polisen om du är osäker på vad som gäller i ditt fall.

Alla sexuella kränkningar strider mot Svensk idrotts och Korpens värdegrund. Om du eller någon du känner har utsatts, rapportera det inträffade till din förening, Svenska Motionsidrottsförbundet eller annan organisation så att du kan få hjälp att sätta stopp för det, både för din skull och för andras. Se sista sidan för kontaktuppgifter.

Sexualbrott

Exempel på sexualbrott:

- Att ta på någons kropp med händerna, munnen eller könet, på ett sätt som personen inte vill
- Att prata med någon på ett sexuellt sätt som personen upplever som obehagligt
- Att tvinga någon till sex, till exempel samlag eller att få någon att onanera åt en
- Att försöka övertala någon att ställa upp på något sexuellt, till exempel genom att hota att sprida bilder eller rykten om personen
- Att övertala någon att se på när man själv eller någon annan gör något sexuellt, som att visa sitt kön eller onanera. Det kan vara på nätet eller utanför nätet
- Att göra något sexuellt mot någon som inte kan uttrycka sin vilja eller skydda sig. Till exempel för att personen sover eller är full, drogpåverkad, sjuk eller har en funktionsnedsättning som gör det svårare
- Att fota eller filma någon i ett sexuellt syfte, om det är mot personens vilja
- Att försöka köpa eller byta till sig sex eller sexuella bilder mot till exempel pengar, alkohol, presenter eller tjänster
- Att utnyttja att någon är beroende av en för att ha sex, till exempel om man är personens lärare, tränare eller chef
- Att ha sex eller sexuella handlingar med någon som är under 15 år, oavsett om den minderåriga själv vill eller har tagit initiativet

Grooming handlar om hur en förövare tar kontakt med någon som är under 15 år, kontrollerar och bryter ner personens gränser och normaliserar sexuella handlingar för att maskera och tysta övergrepp. Grooming gör att den som utsätts lägger ansvar och skuld på sig själv och först långt senare uppfattar upplevelserna som utnyttjande eller övergrepp.

Sexualbrott ska polisanmälas.

» Kom i håg, det är aldrig ditt fel om du blir utsatt för sexualbrott, sexuella kränkningar eller grooming! Det är alltid förövaren som är ansvarig. Det är hen som har bestämt sig för att utföra övergreppet och det spelar ingen roll vad ni har för relation.

Våld

Till våld räknas alla handlingar mot annan person som skadar, smärtar, skrämmer eller kränker. Det kan också vara en handling som får en person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något som hen vill.

Misshandel

Till misshandel räknas att tillfoga en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta, eller att försätta personen i vanmakt eller något annat liknande tillstånd.

Det finns tre olika grader av misshandel:

- Ringa misshandel kan till exempel vara en örfil, en lättare spark eller att knuffa någon så att denne slår sig
- Misshandel av normalgraden kan vara att skada någon så att denne exempelvis får ett sår, bryter ett ben eller slår ut en tand, men det kan också vara att raka av håret på någon. Att försätta någon i vanmakt eller annat liknande tillstånd innebär bland annat att personen förlorar sin kroppsliga kontroll, exempelvis genom att bli drogad
- Till grov misshandel räknas livsfarlig misshandel med till exempel kniv, yxa eller skjutvapen

Om våldet är särskilt hänsynslöst räknas det också som grovt. Det kan till exempel vara att sparka på någon som ligger eller att många personer tillsammans misshandlar någon som är hjälplös. Även spridning av vissa sjukdomar, till exempel HIV, räknas som grov misshandel

Våld är ett brott och ska polisanmälas.

» Kom i håg, det är aldrig ditt fel om du blir usatt för våld!

Rasism

Rasism utgår ifrån att vissa människor är mindre värda baserat på ras, hudfärg eller etniskt ursprung och att de behandlas illa på grund av det.

Rasism kan handla om allt från vänligt menade frågor, till oskön attityd, diskriminering och våld.

Här är några exempel på rasism:

- Att utgå ifrån att någon är bra på något till följd av sin hudfärg; ”Alla svarta är så bra på att dansa”
- Att utgå ifrån att du har det på ett visst sätt för att du är från en viss kultur. Till exempel att du inte skulle få klä dig som du vill eller gifta dig med vem du vill
- Frågor som visar att du ses som annorlunda eller mindre svensk för att du har en viss hudfärg. Till exempel att du får frågor om var du kommer ifrån ”egentligen”

Exotifiering är också en form av rasism. Exempel på exotifiering är att låta någon veta att man tycker att hen är extra snygg, extra spännande, extra åtråvärd för att hen exempelvis har ett asiatiskt utseende. Eller när man rör vid en svart kvinnas hår för att man tycker att det ser coolt ut. Exotifiering förminskar en människa genom att inte se hen som en person i första hand, utan ser och kommenterar utseendet som normavvikande.

Exemplen ovan är inte brottsliga enligt svensk lagstiftning, men de strider mot Svensk idrotts och Korpens värdegrund. Om du eller någon du känner har utsatts, rapportera det inträffade till din förening, Svenska Motionsidrottsförbundet eller annan organisation så att du kan få hjälp att sätta stopp för det, både för din skull och för andras. Se sista sidan för kontaktuppgifter.

Hatbrott

Alla får tycka, tro och tänka som de vill. Men ingen får bete sig hur som helst, eller säga vad som helst.

Här är några exempel på beteenden som bryter mot lagen:

- Att sprida kränkande saker om vissa grupper. Till exempel skriva inlägg att personer från ett visst land är dåliga, eller att någon är mindre värd på grund av sin hudfärg eller religion
- Att ha på sig kläder med hakkors, text eller andra symboler som är rasistiska eller kränkande mot vissa grupper
- Att neka någon ett jobb eller en bostad på grund av exempelvis personens namn

Hatbrott är olagliga och ska polisanmälas.

» Kom i håg, det är aldrig ditt fel om du blir utsatt för rasism!

Homofobi, bifobi och transfobi

Samhällets heteronorm, det vill säga den som ser heterosexualitet som det ”normala”, kan leda till homofobi, bifobi och transfobi. Dessa fobier är kopplade till föreställningen om hur personer ”ska” uppföra sig, se ut, och vem de ska attraheras av sexuellt beroende på vilket kön de har.

Homofobi/bifobi innebär att tycka att det är fel att vara homosexuell/bisexuell eller tycka att homosexuella/bisexuella inte ska ha samma rättigheter som heterosexuella. Det är också att göra homosexuella/bisexuella illa eller bete sig kränkande mot någon, bara för att hen är homosexuell/bisexuell. Till exempel att skämta på ett nedvärderande sätt.

Många beter sig homofobiskt/bifobiskt utan att egentligen mena något illa eller förstå att det man säger är homofobiskt/bifobiskt. Och vissa kanske gör det av rädsla för att själva uppfattas som till exempel homosexuella.

Det här är exempel på homofobi, bifobi och transfobi:

- Att fråga ”Vem är kvinnan och vem är mannen i ert förhållande?”
- Att säga ”Ni ser ut som fjollor på planen”
- Att säga ”Bögar är alltid så snyggt klädda”
- Att säga ”Det där med att vara transperson tycks vara en modefluga”

Om du eller någon du känner har utsatts, rapportera det inträffade till din förening, Svenska Motionsidrottsförbundet eller annan organisation så att du kan få hjälp att sätta stopp för det, både för din skull och för andras. Se sista sidan för kontaktuppgifter.

Hatbrott

Det är olagligt att diskriminera någon på grund av sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Det står i diskrimineringslagen. Det är också ett allvarligt brott, ett så kallat hatbrott, att till exempel misshandla eller trakassera någon på grund av att den är homo-, bisexuell eller transperson.

Hatbrott ska polisanmälas.

» Kom i håg, det är aldrig ditt fel om du blir utsatt för homo-, bi- eller transfobi!

Kontaktuppgifter

Om du (eller någon du känner) utsätts, eller har utsatts för oskön, kränkande eller brottslig behandling inom föreningens verksamhet, kontakta föreningens verksamhetschef eller någon i styrelsen.

Om det inte känns tryggt att vända sig till någon inom föreningen kan du höra av dig till Svenska Motionsidrottsförbundets generalsekreterare. Aktuella kontaktuppgifter hittar du här.

Det går även att ta kontakt med närmsta RF-SISU Distrikt där det finns sakkunniga som kan hjälpa dig.

Om du inte vill att ärendet hanteras av varken förening, Svenska Motionsidrottsförbundet eller RF-SISU kan du kontakta idrottsombudsmannen på 08-627 40 10 eller idrottsombudsmannen@rf.se Idrottsombudsmannen kan till exempel vägleda kring polisanmälan.

Om du inte vill eller vågar vända dig till idrottsombudsmannen direkt kan du använda den anonyma och krypterade visselblåsartjänsten, där idrottsombudsmannen tar emot ärenden.

Om du (eller någon du känner) utsätts, eller har utsatts, för oskön, kränkande eller brottslig behandling inom förbundets verksamhet, kontakta generalsekreteraren. Aktuella kontaktuppgifter hittar du här. Om du inte vill kontakta förbundet, se punkt 4 alternativt 5.

Oavsett i vilket sammanhang eller miljö du har utsatts i, kan du alltid kontakta följande organisationer för stöd och råd:

Mobbning BRIS | Friends

Sexuella övergrepp BRIS | Brottsofferjouren | Koll på soc | Storasyster | Freezonen | Novahuset | ECPAT

Rasism Brottsofferjouren | BRIS

Homo-/bi-/transfobi RFSL stödmottagning

Våld mot kvinnor Unizon | Kvinnofridslinjen | ROKS

Hedersrelaterat våld Riksorganisationen GAPF | Linnamottagningen

Ytterligare stödorganisationer kan du hitta via UMO och Näthatshjälpen

KORPEN

Svenska Motions-
idrottsförbundet

Korpen Svenska Motionsidrottsförbundet
Skansbrogatan 7, Box 11016, 100 61 Stockholm, info@korpen.se, korpen.se